İYİ PARTİ

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 11.11.2026
Sayı: 7546

- 53251

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddesi gereğince **Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Adnan Şefik ÇİRKİN
Hatay Milletvekili

Ülkemiz, 2026/2027 zeytin ve zeytinyağı sezonuna üretimde yüksek rekolte beklentisiyle girmesine karşın zeytincilik sektörü; artan girdi maliyetleri, finansmana erişim zorlukları, geçmiş dönemlerde uygulanan ihracat kısıtlamalarının pazarda yarattığı güven kaybı ve uluslararası ticarette karşılaşılan gümrük engelleri nedeniyle ciddi bir krizle karşı karşıyadır.

Ayrıca 2026 yılının Ocak-Eylül döneminde zeytin ve zeytinyağı ihracatımız, bir önceki yılın aynı dönemine göre miktar bazında 121 bin tondan 87 bin tona gerilemiş; ihracat gelirimiz ise yüzde 28 azalarak 381 milyon dolardan 273 milyon dolara düşmüştür. Özellikle zeytinyağı ihracatında miktar bazında yüzde 53, değer bazında ise yüzde 48'lik çok sert bir düşüş kaydedilmiştir.

Öte yandan Tunus, 56 bin 700 ton zeytinyağını Avrupa Birliği'ne gümrüksüz olarak ihraç ederken, Türkiye'ye verilen kota ise sadece 100 ton civarında kalmıştır.

Bu doğrultuda;

1. Son 10 yılda Türkiye'nin zeytin ve zeytinyağı ihracatı yıllar, ihracat geliri ve ülkeler itibariyle nasıl gerçekleşmiştir?
2. 2026 yılının Ocak-Eylül döneminde zeytin ve zeytinyağı ihracatında yaşanan miktar ve değer kaybının temel nedenleri nelerdir?
3. Ülkemizin zeytin ve zeytinyağı ihracatında yaşanan azalmada AB'nin zeytinyağı ihracat kısıtlamalarının etkisi nedir?
4. Türkiye'nin Avrupa Birliği ülkeleri dışında, uluslararası pazarda gerçekleştirdiği zeytin, zeytinyağı ihracatında da pazar kaybetmesinin nedeni nedir?
5. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne zeytinyağı ihracatında uygulanan gümrüksüz kota miktarı ne kadardır? Türkiye ile AB arasındaki ticari ilişkiler kapsamında bu kotanın artırılması ve zeytinyağının tarım ürünlerini de kapsayacak şekilde güncellenmesi yönünde yürütülen müzakereler hangi aşamadadır?

6. Türk zeytin ve zeytinyağı ürünlerine ABD pazarında uygulanan ilave gümrük vergilerinin ihracatımıza etkisi nedir? Bu vergilerin kaldırılması veya düşürülmesi amacıyla ABD makamları nezdinde hangi diplomatik ve ticari girişimlerde bulunulmuştur?
7. Zeytin ve zeytinyağı ihracatçılarımızın uluslararası pazarlarda rakip ülkelerle rekabet edebilmesi için uygulanan ihracatçıya yönelik nakdi desteklerin, navlun desteğinin, fuar ve tanıtım teşviklerinin artırılması planlanmakta mıdır?
8. Zeytinyağı piyasasında yaşanan arz fazlası karşısında üreticinin korunması, tüketicinin ise zeytin ve zeytinyağına makul fiyatlarla ulaşmasını sağlamak amacıyla bakanlıklar, üretici birlikleri ve sanayici kuruluşlarıyla kuruluşlarla koordineli bir çalışma yürütülmekte midir?